

Samen verder tegen Pesten!

Anti-pest protocol

Augustus 2025



Inhoud

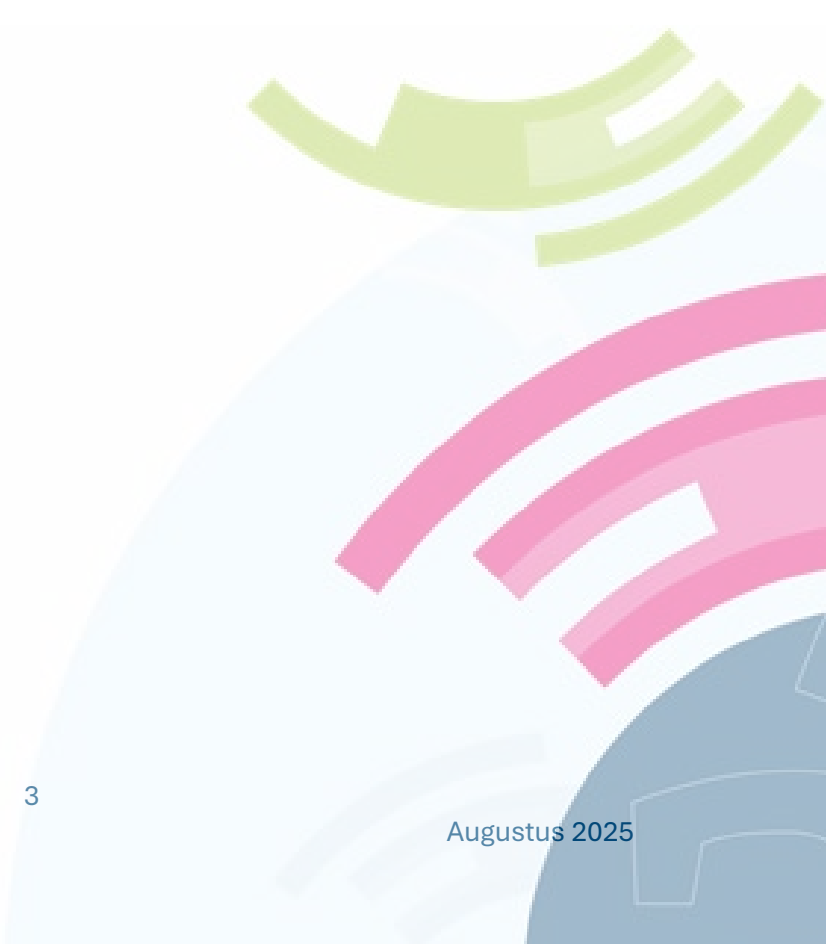
Inleiding	3
1. Definitie van Pesten	4
1.1. Beschrijving	4
1.2. Verschillende vormen en signalen van pesten	4
1.3. Verschillende rollen in een pestsituatie	5
2. Procedure binnen school	6
2.1. Herstelrecht	6
2.2. Verschillende verantwoordelijkheden binnen school.....	7
2.3. Escalatieladder.....	8

Inleiding

Schaersvoorde vindt het belangrijk een veilige schoolomgeving te bieden en leerlingen hebben dit ook nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. De Wet Veiligheid Op School verplicht scholen ook om een sociaal veilige omgeving te bieden voor zowel leerlingen als medewerkers. In het sociale veiligheidsplan wordt omschreven wat we als school doen om deze veilige omgeving te creëren. Hierin is o.a. terug te vinden welke preventieve acties we als school inzetten om een prettig en veilig klimaat te creëren op school voor zowel leerlingen als medewerkers.

Naast het sociale veiligheidsplan werken we op Schaersvoorde met een anti-pestprotocol. Het protocol 'Samen verder tegen pesten' zal in werking treden als curatieve aanpak, wanneer we signalen krijgen van pesten.

Om dit protocol zo min mogelijk te hoeven inzetten, begeleiden we onze medewerkers in het realiseren van een positieve sfeer in de groep en op school, omdat dit een bewezen formule is waardoor pestgedrag minder voorkomt.



1. Definitie van Pesten

1.1. Beschrijving

We spreken van pesten als dezelfde persoon herhaaldelijk en opzettelijk wordt lastiggevallen of gekwetst door iemand anders of dit als zodanig ervaart, vaak met het doel om die persoon pijn te doen. Dit kan fysiek, verbaal of psychologisch van aard zijn.

Pesten is een vorm van agressie en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Schaersvoorde tolereert pesten niet en komt in actie wanneer pesten gesignaleerd wordt.

Een klimaat waarin gepest wordt, geeft onveiligheid voor iedereen en moet ten alle tijden serieus genomen worden. Pesten pak je met z'n allen aan door voortdurend te werken aan een veilig schoolklimaat en de leerling en medewerker serieus te nemen. Op Schaersvoorde is er ruimte om signalen van pesten te delen, waarbij er niet weggekeken wordt.

1.2. Verschillende vormen en signalen van pesten

Fysiek pesten

Bijvoorbeeld:

- Slaan, schoppen, duwen, dit zijn de meest herkenbare vormen van fysiek pesten.
- Spullen afpakken of kapot maken, denk aan het vernielen van schoolspullen, kleding of andere eigendommen.
- Opsluiten of insluiten, iemand tegen zijn wil ergens vasthouden of de toegang tot een bepaalde ruimte blokkeren.

Hoe herken je het slachtoffer?

- Onverklaarbare verwondingen of blauwe plekken.
- Beschadigde of ontbrekende eigendommen.
- Angst om naar school te gaan of om bepaalde plaatsen te bezoeken.

Verbaal pesten

Bijvoorbeeld:

- Schelden en beledigen, gemene opmerkingen maken over iemands uiterlijk, capaciteiten of persoonlijkheid.
- Uitslachten en belachelijk maken, in een groep iemand voor gek zetten.
- Bedreigingen, dreigen om iemand pijn te doen of te vernederen.

Hoe herken je het slachtoffer?

- Onzekerheid en laag zelfbeeld.
- Angstige of teruggetrokken houding.
- Herhaaldelijk negatieve opmerkingen over zichzelf herhalen.

Sociaal (relationeel) pesten

Bijvoorbeeld:

- Roddelen en verspreiden van leugens om iemand reputatie te schaden.
- Uitsluiten, iemand buitensluiten van activiteiten, gesprekken of iemand bewust negeren.

- Publieke vernedering, iemand voor schut zetten in het openbaar.

Hoe herken je het slachtoffer?

- Iemand die vaak alleen is.
- Vermijden van sociale situaties of evenementen.
- Veranderde vriendengroep zonder duidelijke reden.

Cyberpesten/ Online pesten

Bijvoorbeeld:

- Gemene berichten sturen via sociale media.
- Valse profielen maken, iemand belachelijk maken door een nepaccount aan te maken of vanuit een nepaccount ongewenste berichten naar andere sturen.
- Privé-informatie openbaar maken, zoals het delen van foto's zonder toestemming

Hoe herken je het slachtoffer?

- Plotselinge afkeer of angst voor technologie.
- Emotionele reacties (zoals huilen of boosheid) na gebruik van technologie.
- Geheime houding over online activiteiten.

Subtiele vormen van pesten

Bijvoorbeeld:

- Ongeïnteresseerd gedrag, doen alsof iemand er niet toe doet door hen te negeren.
- Sarcasme, gemene opmerkingen die als grap worden verpakt.
- Passief-agressief gedrag, indirecte opmerkingen of acties die bedoeld zijn om iemand te kwetsen zonder directe confrontatie.

Hoe herken je het slachtoffer?

- Frequent gevoel van ongemak in de aanwezigheid van bepaalde personen.
- Twijfelen aan eigen gevoelens of percepties door subtiele manipulatie.
- Vermijden van bepaalde mensen of situaties zonder duidelijke reden.

1.3. Verschillende rollen in een pestsituatie

In een pestsituatie zijn er zes rollen te onderscheiden. We onderscheiden deze rollen om situaties beter te kunnen analyseren en aanpakken.

1. Slachtoffer: degene die wordt gepest.
2. Pester: degene die begint met pesten.
3. Assistent: degene die niet zelf begint met pesten, maar gaat meedoen zodra iemand anders begonnen is.
4. Versterker: degene die niet zelf pest, maar wel lacht om de pester of hem/haar aanmoedigt.
5. Verdediger: degene die opkomt voor het slachtoffer.
6. Buitenstaander: degene die niet betrokken is bij het pesten.

2. Procedure binnen school

2.1. Herstelrecht

Als er sprake is van pestgedrag op school dan wordt er een professional betrokken om het gesprek aan te gaan met betrokken leerlingen. Van deze gesprekken wordt een aantekening gemaakt in het logboek van de desbetreffende leerlingen in ons leerlingvolgsysteem. Aan de hand van de escalatieladder wordt bepaald wie van de professionals betrokken wordt. Regiehouder blijft ten alle tijden de coach en/of klassenleraar van de leerling. Wanneer er sprake is van pesten worden de ouders van zowel slachtoffer als pester op de hoogte gebracht en waar nodig betrokken.

Op Schaersvoorde handelen we volgens de procedure van het herstelrecht. Het uitgangspunt bij herstelrecht is dat de focus ligt op het herstellen van een situatie door met de betrokkenen in gesprek te gaan. Doel van dit gesprek is het bevorderen van wederzijds begrip door het delen van elkaars ervaring en uitgangspunten in een veilige setting en tot een oplossing te komen.

In de praktijk betekent dit dat degene die gepest is in een gesprek met de pester vertelt wat hem/haar is aangedaan en vervolgens de pester in de gelegenheid te stellen de schade die hij heeft aangericht te herstellen door berouw te tonen, excuses aan te bieden en/of afspraken te maken.

Dit gesprek wordt in principe begeleid door de coach/klassenleraar. Kijkend naar de escalatieladder kan ook een leerlingbegeleider, leerlingondersteuner (anti-pestcoördinator) of teamleider dit gesprek leiden, indien nodig met ondersteuning van het schoolondersteuningsteam.

Onderstaande vragen kunnen hierbij gesteld worden:

Voorbeeldvragen voor het slachtoffer:

- Wat is er gebeurd?
- Weet je waarom is dit gebeurd? / Wat was de aanleiding dat dit gebeurde?
- Wat dacht en voelde je, toen je je realiseerde wat er was gebeurd?
- Welk effect heeft de gebeurtenis op jou en anderen gehad?
- Wat is voor jou het de meest nare gebeurtenis geweest?
- Wat moet er volgens jou gebeuren om de zaken goed af te ronden en weer met elkaar verder te kunnen?

Voorbeeldvragen voor de pester:

- Wat is er gebeurd?
- Waarom is dit gebeurd? Wat was de aanleiding?
- Wat ging er door je hoofd toen het gebeurde?
- Hoe denk je er nu over?
- Op wie heeft, wat jij hebt gedaan, invloed gehad? Op welke manier?
- Wat denk je dat er moet gebeuren om de zaken goed af te ronden en weer met elkaar verder te kunnen?

2.2. Verschillende verantwoordelijkheden binnen school

Wanneer zich een pestsituatie voordoet werken we vanuit een escalatieladder (zie pagina 8). Daarnaast zijn er binnen de school een tweetal anti-pestcoördinatoren aangewezen waarbij je altijd terecht kunt:

-Voor praktische vragen of directe ondersteuning bij pesten kun je terecht bij Marco van Lochem (leerlingondersteuner Slingelaan).

Marco.vanLochem@achterhoekvo.nl

-Voor beleidsmatige vragen over het sociaal veiligheidsbeleid en/of het antipestprotocol: Maud Scholten (schoolondersteuningscoördinator).

Maud.Scholten@achterhoekvo.nl

Vertrouwenspersoon

Leerlingen die zich niet veilig voelen of het lastig vinden om hun verhaal te doen bij hun coach of klassenleraar, kunnen terecht bij de vertrouwenspersonen van Schaersvoorde.

De vertrouwenspersoon luistert, denkt mee en kan ondersteunen bij het vinden van een passende oplossing, al dan niet via officiële wegen. De gesprekken zijn vertrouwelijk.

Vertrouwenspersonen Schaersvoorde:

Anita Nijhof

Anita.Nijhof@achterhoekvo.nl

Pieter de Goede

Pieter.deGoede@achterhoekvo.nl

Shanna Klein Geltink

Shanna.KleinGeltink@achterhoekvo.nl

2.3. Escalatieladder

Alle medewerkers van onze school hebben een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, doen zij hiervan melding bij de desbetreffende coach/klassenleraar.

Eerste melding	
Wie	Wat
Coach/klassenleraar of leerlingondersteuner	De coach/klassenleraar of leerlingondersteuner spreekt met de gepeste en met de pester. Wanneer beiden in dezelfde klas zitten, wordt dit in klassenverband opgepakt door de klassenleraar. De herstelrecht procedure wordt toegepast in een gezamenlijk vervolggesprek. De coach/klassenleraar maakt hiervan een notitie in het leerlingvolgsysteem bij de betrokken leerlingen. Als het een leerling van een andere coach/klassenleraar betreft wordt de informatie gedeeld en ook door de andere coach in leerlingvolgsysteem genoteerd. Wanneer het nodig is zal er in groepsverband over het thema verder gepraat worden en mogelijke interventies worden toegepast. Coach/klassenleraar mailt melding naar anti-pestcoördinator Marco van Lochem.
Ouders	Ouders van beide partijen worden op de hoogte gebracht van het pesten, het gesprek en de gemaakte afspraken.

Tweede melding	
Wie	Wat
Leerlingbegeleider en leerlingondersteuner anti-pestcoördinator	Deze professional gaat individueel in gesprek met de gepeste en de pester. De herstelrecht procedure wordt opnieuw toegepast in een gezamenlijk vervolgggesprek. In dit gesprek wordt ook duidelijk gemaakt welke acties volgen wanneer het pesten niet stopt. De professional maakt een notitie in het leerlingvolgsysteem bij de betrokken leerlingen. Wanneer het nodig is zal er voor de gepeste een interventie plaatsvinden. Hierover wordt contact gezocht met de teamleider en/of het schoolondersteuningsteam. Veiligheid staat voorop.
Ouders	Ouders worden actief door de leerlingbegeleider of leerlingondersteuner betrokken. Dit kan zowel telefonisch als fysiek.

Derde melding	
Wie	Wat
Teamleider	De teamleider gaat nogmaals in gesprek met de gepeste en pester. Hij laat duidelijk weten dat er een passende maatregel volgt wanneer het pesten niet stopt. De teamleider maakt een notitie in het leerlingvolgsysteem bij de betrokken leerlingen.
Ouders	Ouders en hun kind van beide partijen komen op school om de situatie te

	bespreken in twee verschillende gesprekken. Pester en zijn/haar ouders krijgen een laatste waarschuwing te horen: Stopt het pesten niet, dan volgt een passende maatregel, te denken valt aan nablijven of (intern of formeel) schorsen. Afhankelijk van de situatie kan er vanuit school contact gezocht worden met de politie. In overleg met de gepeste en zijn/haar ouders wordt gekeken hoe de leerling op school veilig kan bewegen.
--	--

Vierde melding	
Wie	Wat
Teamleider en schoolondersteunings-team	De casus wordt door de teamleider ingebracht bij het schoolondersteuningsteam. De teamleider nodigt ouders van beide partijen op school uit.
Ouders	Ouders van de pester krijgen te horen dat veiligheid bij ons op school voorop staat. Mochten we die niet kunnen garanderen dan zal de situatie besproken worden met het samenwerkingsverband en kan er gedacht worden aan een officiële (of formele) schorsing of schoolverwijdering. Met ouders van zowel gepeste als pester wordt besproken welke acties er afgesproken zijn n.a.v. het overleg tussen teamleider en schoolondersteuningsteam.

